

Šilžės Releivis

„Šilžės Releivis“

su Nedelę išleidžiama Pridetta yra Seređoj bey Subato
šūdame ir laiškoje ant Bertainio Meto 50 Ven.
Uspelawimai yra nū bile tokio Posto priimami, arba
ir pačoj Drukorijoj
J. Revländerio bey Sunaus
Šilžeje, Aukštoje Ulcų. 67 (Hohe Str. 67).

Uspalimai,

Drukortij Šilžės Releivio funkciami laštūja po 10 Ven.
Prisiūlymai 20 Ven.,
už ložnų smulkeis Raštais išpaustij Šil.
Gromatos dėl Šilžės Releivio patiks išrašomos yra
i Šilže nufuncziamos.

Nro. 94.

Šilžeje, 23. Novemberi 1892.

13. Jahrgang.

Prusiskosės Žemes Saimo Deputiertbutis.

[3. Susiej., 18. Nov.] Piningū
Ministeris Dr. Miquel Surodyjima apie
Jokano Užmanymą del Padawimo tie-
sogiu Sztotsmokesniu iwede: Bertaisymo
Darbas esq̄s wiernas Ispildymas Pa-
žadū, kurias Ragyrungą prie pirmojo
Žingsnio ant teišaus Ipdalyjimo Sztots-
bey Rumunclo-Mokesniu dawusi yra.
Ragyrunga tasyk pažadejo, kad neįjokio
Žemimū Padidinimo Sztotskasei niera
geidžiama. Szitą Pažadą yra Ragy-
runga wiernay laikusi. Palaimingu
Budu esq̄ dabar ir Piningū Dalylūse
galima, Bertaisymą perwesti. Jey ale
šis Gzesas ne išwartotas praleistas
taps, tai tasai musū Gwyasties Gzese
niekadōs ne sugryš. (Britarimas.) Per-
sonal-Mokesnei žiur ant wieninteliojo
personikū Pasilaikymū, kas ale ne prie
Real-Mokesniu esq̄; pastutiniejie ant
personikū Iztangos-Galezimū pomisam
ne žiur. Jey Tiesa yra, kad Pasigūdi-
mai apie Komunolū Bedą Teišybę tur,
ir kad tiejie kaip nenuseiktas Pridėjimū
Priaugimas prie Personal-Mokesniu Gi-
mynūse wadinami, twirtus ir didinan-
czius Ipdawimus bey iš Netyczū ir
wisay swyrinejanczius Žemimus tur,
tay neįjoks šis Kels neb liks, kaip
kad Žemę Real-Mokesnius ant Gimynū
Naudos padūtu. Tam priek̄ turis jis
šakty, kad ir Žemimo-Mokesnei Žemei
aukštesnę bey wis auganczę Žemimo
Wersmę dūda. Grunto Mokesnei ne
gal daugiaus augti, bet tikt dar nusi-
majinti. Piningū Dalylūse Žemei neį-
joks Prisibijojims del Padawimo Grunto
Mokesniu ne pasidaro. Dabar yra sa-
koma, Grunto Mokesnei ne kaip Mo-
kesnei, bet kaip koki Rente išweizd ir
jū Padawimas paženkliana Domaną je
moketi turintiemšiem, Mokesnei niera
ale padūti, bet tikt perwesti. Yra sa-
koma, Laukai per Bertaisymą daug ge-
riaus turetū, kaip Miestai. Tat yra
ale atžagarei. Nū Grunto Mokesniu

pareina butent Miestūse ant Galmos
aprofujant po 29 Pf, nū Trobū Mo-
kesniu 2,23 Mk. Ant Laukū pareina
nū Grunto Mokesniu ant Galmos po
2 M., nū Trobū Mokesniu po 47 Pf
Laggi krmoj Miestūse ant Galmos
po 2,52 M., ant Laukū 2,47 M. Ge-
werbes Mokesnei pasidaro ale ant Gal-
mos wisos Prusijos Gwyatininkū iš
64 Pf. Nū tū pareina ant Laukū tikt
24 Pf. Miestai gauna auganczius
Gwerbes- bey Trobū-Mokesnius, Lau-
kai tikt twirtay stowinczius Grunto
Mokesnius. (Labay geray ant Depi-
nes.) Kas ant Klausymo Piningū At-
lyginime atsieit, tai esq̄ 35 Milijonai
ant Sutraukimo, jeib tas, ką Žemę pa-
dūda, jei wel atlygintas butū. Szis
dabar dar reikalaujancziūsius 35 Mili-
jonus reikia itraukti per wieną Pridet-
kos (Ergänzungs-) Mokesni. Szis War-
das esq̄s aštriej užpultas, ir tape sakoma,
yra tikt gedik̄s Iwardyjims prie „Turto
Mokesniu.“ Pridetkos Mokesnei yra
labay gentik̄i su Žemimo Mokesnieis
ir jis del to ir prie augancziōs Bedos
Padidinimā wienat Pridetkos Mokesniu
ne per teišey laikty (Britarims) ir
niekā priek̄ tai ne turetū, kad šita Duma
Paragropē paliekama butū. Tas Už-
manymas tur Dūbes išpildyti. Jey
ant Paweik̄lo toks bagots Gewerbe
warq̄sis wiename M. te per nepasabnius
Gzeso Pasilaikymus neįjokio Žemimo
iš sawo Gewerbes Warymo ne turetū,
ar prapuldo tasai kur sawo Mokesniu
Syla? Arba jey kas sawo Turta, kur-
sai išsinaudoti dūtu, ji ne išnaudota
paliekt, ar tas neįjokū Mokesniu nū
to neprivalo moketi? (Britarims ant
Depines.) Sziczion yra Išlyginimas,
Pridėjimas (Pridetkos Mokesnis) prie
Žemimo Mokesniu reikalinas. Tas,
ką Jokanas nor, niera neįjoks didesnis
Pritraukims bagotujū Žmoniū, bet ba-
gotiejie Žmones ne tur tikt geriaus
turetū, kaip šiti.

Bagal Kalbetojū Raistus yra 30

Kalbetojū priek̄, 27 už Jokaną maldūti.
Surodyjimai taps rytoj toliaus
laikomi.

Kas pastutiniamē Gzese Swiete nufidawe.

Iš Wokietijōs.

Berlyne, 19. Novemberi. Cie-
corius yra Bernigerodę, kur jis kaip
Swezcias Kunigaitk̄ezio Stolberg užfi-
laikē, Utarninko Wakare prastojes. Nau-
jame Paloczjuje Ciecorius Raktyje ant
Seređos geriausioj Sweikatoj parwyko.
Seređoj pirm Pietū Ciecorius Ragy-
rungos Weikalus atliko. Po Pietū
Ciecorius bey Ciecoriene draugik̄kay ant
Sypacieroš išwaziawo. Gzetwerge pirm
Pietū Ciecorius Ragyrungos Weikalus
atlikdams popirm su Karo Ministeriu
susitrodijo ir Branek̄imus prieme.

— [Didkunigaitk̄tis Wladimir nū
Mastolijos] Gzetwerge po Pietū i Pots-
dam parwyko ir nū Ciecoriaus sulauk-
tas tape. Weik po to pasidawe Cie-
corius su sawo Swezciju atwirame We-
zime nū Gelzkeldwaro i Naujji Pa-
locziū. Petnyczioj anksti pasidawe Cie-
corius bey Didkunigaitk̄tis Wladimir
atwirame Wezime ant Ge'zfeldwaro ir
i Gōhde iškeliawo, kur jūdu ant Pietū
parwyko. Lūšau po Parwykimo tape
Pilyje Pusryczio Gziasnis laiktya, kuriei
ir Princas Endrikis nū Prusū, Didku-
nigaitk̄tis nū Gsū, keli Greik̄ie, Princas
Albert nū Szleswig-Holstein bey keli
Kunigaitk̄zei pribuwo. Didkunigaitk̄-
tis Wladimir bendien (Subatoj), Wa-
kare, po Medziokles Užbaigimo ne dar
su Ciecoriumi i Potsdam, bet tiesog i
Paryžą iškeliaus, kadangi pagal Žinią
iš Paryžo tenay jo Pati susirgusti esanti.

— [Pagal dabar išdūtūsius Par-
tijos Raistus Deputiertbuczium] tur Par-
tijos sekanczius Draugsanariū Skaitlius:
Konzermatymai 124, Centrus 97, Na-
cionalliberolai 85, Walnkonzermatymai
64, wokik̄kay Walndumojantiejie 29,
Lenkai 15. Prie neįjokios Partijos

yra 12 Draugšanariū, tarp tujū Mini-steris v. Böttcher bey buvustieje Mi-nisteriei Herrfurth, von Lucius bey von Maybach. Tufczios yra 7 Vietos, nū kuriū iškoliol 4 Konzerwathwams, 1 Na-cionalliberolams, 1 Balnkonzermatwams ir wiena Klerikolams priklause.

[Priemimas mastolikiojo Wal-dzios-Pasekejo Wyne] ispromyjo Estrei-kioj per labay didhji Szirdinguma, kuri Ciecorius Francas Josepas ciecoriskam Mastoliui igrode, Padabojima. Jau tas Dalysas, kad Ciecoriene Elz-beta, kuri po nepalaimingojo Smerties sawo Sunaus tyfame Atsitraukime gh-wena, prie Gziasaies prisidraugawojo, kas po pirmojo Pribuwimo Ciecoriaus Biliaus II. po sawo Uzstojimo ant Karalkreslo niekados niera nusidawus, rodo, kad Ciecoriaus Ramai ciecoriskaji Mastoliu ypatiskay iszenklinti norejo. Dwaro Teateryj Ciecorius ne pailso, Mastoliū Karaliuną nepaliautinay ant wisalo paakinti. Po linksmiais žmoniū Sweikinimais waziawo aukstieje Bonai tada ant Gelzfeldwaro. Didkunigaitis Waldzios-Pasekejis atsisweikino tenay širdingausies nū Ciecoriaus ir sawo Atgalgruzimo Kelione uzeme. — Relioms Parhyz Ceitungoms apie ciecoriskiojo Mastoliaus Apilankymą sawo Repast-megimā ištariant ir persiliudytoms esant, kad tenay mastolikskay estreiskitas Beis-artinimas pradetas tampa, kursai Pra-ncuzijai iskadyti galis, bando su masto-likka Pasiuntinyste Parhyze Darbo tu-rintieje Laiskai su padabotinu Pasi-pro-cemėjimu atwiraje Misli nutildyti: Ap-ilankymas Waldzios Pasekejo ne turis nenjokio polytiskto Pazenklinimo; Ne-lgumas Mastolijos bey Estreikijos Naudingumū ne daro koki Sustejimā galimā. Prisdraugawojimas Didkuni-gaitisziū Wladimir bey Aleksas prie paskutiniuos Karnoto Medziokles (nū furios mes ir pranekem) rodo, kaip geri dabar Pasilaitymai tarp mastoliksko Dwaro bey Prancuzijos esq.

Is Prancuzijos.

Parhyze, 16. Now. Priskaitintujū Sudas prasiudyjo anarkistiklaji Rakeji Zevacco del wienos Kalbos, kurioj jis ant Razbajystes kusino, ant puse Meto Kalejimo bey 1500 Frankū Piningū Korawones.

Yra Pastalbos isiplatinusios, kad Dynamyto Plaisintojis Parhyze ikrastas esq. Tasai esq ale patlab per Rube-ziū ant Mariū, yra Paliepimas isdu-tas, ji prie Kranto apskalti.

Is Mastolijos.

Petersburkyj, 18. Now. In-fluencos Susirgimai pradeda Peters-burkyj wel daugstintis.

Is Konstantinopel tampa masto-likstems Laiskams rakoma: Dabar ran-dasi Konstantinopelhyj pries 10 000 žy-diskū Išwandrautojū, kurie kaip tur-

fiksi Padonai is Mastolijos iswarhti esq. Parejusieje ne tape sawo Lewis-kej per labay prietelikskay priimti ir tur-likioji Waldzia esanti irgi Paliepima iskleidusi, pagal kuri didziausia Dalis siū žydū i mozaję Uzija isgabenta tu-rinti buti. Turkiskioji Wyriausybę tą isgabeniama ir labay astriey ispidlo, kadangi jie nū sugryziusijū žydū Ro-leros Iwilkimā prisibijo. Konstantino-pelyj dar atgal pasilikusieje žydai ran-dasi labay apgailetiname Pasilaityme ir daug sawo Wiera perkeite, Iukuriaudami, tada geriaus turesentis. Taip esq biose Dienose 65 žydiskos Jamplijos prie protestantiskos Baznyczios pri-kojusios.

Is Lietuwos bey abiejū Prusū Prowincū.

* Apie Koleros Pasilaitimā prie mastolikiojo Rubeziaus yra rakoma, kad i Mlawa nū 6. š. M. is Wiso aptūni Koleros Susirgimai bey keturi Pasimirimai nusidawe. I Mlowo taps sekancziam Gese Barakas atstiran-dantiems Koleros Susirgimams pabu-dawotos.

* Uzdraustas Turgus. Atga-benimas Ragū Ghywoliū ant Galwijū Turgaus Sztalupenūse 28. Now. š. M. yra ant Apšilaugojimo del Snukio- bey Ragū-Ligos Išnplatinimo uzdraustas.

Tilzeje, 19. Novemberi. [Jauns Brigawisk.] Kaip reikalinga yra, Kwi-tungas apie Uzmokejimus ilgesni Geseq pakawoti, sawę nū Iškados apsaugoti no-rint, rodo sekas Atsitikimas: Wiens Ghywa-tinink is ficzion pirko pirm kokiū 14 Dienū kelis Meterius Malkos ir dawe taję nū wieno Baznyczio parsiweikti. Malkos Kupczius dawe Baznycziai kwi-teritą Rokundą apie Malką bey Wa-ziawimo Algq drauge, kuri po Kulio-dawimo geray sulhginta tape. Gzetwerge atejo dabar wiens kokiū 10 Metū sens Wailins, kursai kaip Sunus ano Wa-nyczio isfidawe, i Ghywatininko Ghywe-nimā ir melde Wardan sawo Dewo Waziawimo Algos. Kaczieig Bati pa-tikrino, Kwitungā apie Uzmokejimā tu-rinti, kure ji akymūju ne gal surasti, ne buwo Wailins is Buto isgaunams, ir sake, jo Dewo ji ne fuses, jey Waziawimo Piningai is tikro uzmoleti esantis. Kaip Moteriske tada po ilgesnio Ies-kojimo Kwitungā wienose Rnygose rado, Wailins greicziausey atsitolino. Kaip istirta tape, yra jaunasis Kastereris Baznycziai wisay nepazystams.

[Wagyste.] Bednieji Lenkai, kurie su Zastimis is Mastolijos daugiausey jau Pėtnyziūs Wakare ant Turgaus par-eina, tur sunkū Stonā pries Wagius, kurie Rakties Gzesu nepaliautinay apie Bezimus fliejās ir koznā neapdabotā Alies Mirksni wartoja, jeib su didziausu Rytrumu Zastis wogtu. Wakar Wakare tape wiena Boba nutwerta, kuri patlab

keses Zastis pawogusti ir wiename Zake ant nekurio Kriemo pakawojusi buwo. Boba bey jos Sunus, kursai jei wiernay pagelbejes, tape Sudzei prwesti. Pa-mogtoses Zastys yra ant Magistrote pawietotos.

[Ugnis] Wakar Wakare pries Zieg. 7 yra ant Miesto Szilū wiena medine su Gziaudais dengta Skune Gaspadorians Brettschneider nudegusi. Su Skune yra tūmžhg 3 Wezimai, 1 Szledes, 1 Balhmo Malunas, 1 Kulimo Wakyna bey neiskulti Rugei nū 10 Szepeliū Sejimo subege.

[Dras] Mes pasidziaugem iti siol lengwaus Rudens Dro, kurs musū Ziemos Sejimams labay naudings yra. Kiose Szalyse, kaip ir Berlyno App-gardhyj, labay menkay ši Rudeni te gra lijusi, idel to ir Zieminei prasti pa-siliko. Sniego ten ir dar niera ši Ru-deni kritusi.

Budw ecziuse, 18. Now. [Rauja Aptieka.] Koncessijonas ant Itaisymo wienos naujos Aptiekos ficzion yra, kaip mes girdeti gaunam, Aptiekoriui Alfonsoi Zimmerman is Gehrde, Dena-brikes Raghungos Walsczuje, nudašta.

Briekule. [Girtūklystes Waisei.] Perwaziūta. Du geru Brieteliu, Gas-paderiudu R. is R. ir G. is J. ejo Wakare pribreklus Ramūn. Žydu neluriamė Wakumhy atsisweikino ir ejo Wognas sawo Keliu. Tay su Syliu pajuto R., kaip jam wiens jūds Wyr su Kuciu ant Rugaros be musas, jis is didzio Nū-gaszcio parwirtes o wel tūjau pakotes pamato tą „judaji Wyrq“, kuri jis per „Biktaji“ laike, kaip jis jau tame Alies Mirksnyj mos be primatomay atsitolines buwo. R. persikryziawojo ir pasimelde. Bene bus tas Biktasis jo „gerasis Brietelius“ buwes. — Ant Szasties nū Klaipešos ant Briekules tape nekuri žmona perwaziūta. Jei tape abi Koji sutruškinti. Tas sunkej apkrauts We-zims priklauseš nekuriam Dwarponiui Briekulej.

Bilkainej, 17. Now. [Ragū Liga. Pestynes.] Musū Kreize, kursai iskiol nū Snukio- bey Ragū-Ligos pa-cziedytas isliko, yra kita Liga dabar tarp Galwijū Dwaronkos Treilienes Minna Ennulat is Ramoniskū iskilau-justi. — Rokius Pasekimus inirtusios Pestynes tureti gal, turejo Darzinink R. is G. ant sawo Iškados patirti. Del paskutiniojo Meturgio parejo keli Bernai bey Darbininkai wienoj Kiemū Kacziamoj i Waidq. R. norejo taikin-dams i Tarpq stotis, jis tape dabar ale nū wisū Pusū uzpultas ir taip sumuktas, kad jis ne tikt keles Redeles dirbti neistenge, bet ir dabar po sawo Iškagdyimo wisay furtinys pasiliko. Pajeskujimas pries Pestufus dar niera užbaigtas.

— [Didzios Daugybės Kareivijų Kapai,] antriejie triumfame Ezele, tape prie Ipbudavojimo Szafijos Galo tarp Grumkowliečių bey Ratkiū atrasti. Prie Siedzrū Kasimo tape Gilgbeje nu 1½ Meterio Zemeje Zmoniu Kaulai, Uniformo Studiei, Ipfiredymo Daitai, Ginklu Dalys i. t. t. atrasti. Be Abejojimo fitie Kadinei nu didzioses Armijos atsieina, kuri, palaimingay Maskolijos Ledu Blyn-Laukams isspriudusi, biczion is Dalies sawo Galą rado ir bioj Wietoj paguldhta tape.

Sztalupenuse, 18. Nov. [Wisay dhyrnas Pasirodymas] yra prie 12 Metu senoses Dukters wieno Diosininko is musu Kreizo matomas. Mergaite butent iki bios Dienos nehykiu Dantu ne igawo, tu Wietoj yra ale tam wisay geray augusiam Rudikiui kaulinis Gomuris uzages. Su tum isteng Mergaite irgi Kaulus sumalti.

Morunguse, 17. Nov. [Niekingas Lenktnwaziawimas] prie Swodbu wel appailetina Nepalaima isprowyjo Prie Sugrzyjimo is Baznyczyos norejoi antrasis Wezims is Arukio pro pirmaj prawaziuti, prie to tudu Wezimai taip smarkiey susidauze, kad Wezims jaunojo Poro apwirto. Jaunasis Wyrs kelis Britestimus gawo, jo geresnioji Wenziauwongstes Ruse ale ne tilt tris przykafinius Dantis prapulse, bet ir Rost iki ant Nipapajimo susidauze, taip kad Wezims apsukti ir kiekoriu i Swobos Namus pargabenti turejo. Kad Szwente ne per labay linksma buvo, ne reikia ney mineti.

Prisakintuju Sudas Klaipejai.

[Pirma Diena 12. Nov.] 31. Augusta praej. Meto tape prie Bachmann, Artybeje nu Klaipejos, piktay sudarkytas Lawonas wienos senos Moteriskes atraktas. Darbinink Mertins Lehmann is Truskeliu yra to Uzmuhimio labay kaltinamas ir parejo del to ant Apstulstuju Solo, jam prie Szalies Diosininko Nafle Marinke Kawohl, gim. Pobeit, is Darguh-Miseikiu, ant kurios Kalczia kreipefi, Apst. Lehmann po Ipfrowyjimo hito Nufidėjimo per Uzylejima jos Zinojimo ir Ipfrodymo Pahalnima zinomay prisjojusi, jeib ji nu Patorawojimo attrauktu. Uzmuhtoji Moteriske tape kaip Nafle Annike Pulkeit is Friedrichsgnade ispaizinta, kuri iki pirm triumfo prie jos Dukters Wyro Bommels-wittej gywenusi, ale su tum susipykusi ir del to pasfutiniases 4 Dienas i Peleiken-Klaus uzilaukiusi buvo. Prie Lawono Utradimo buvo wiena Nusis wisay nukirsta, Galwa turejo daug Suzeidimu ir buvo dibis Kraujo Alanas pasidares. Aprubawotas Lawonas ne buvo, nesa tape prie jo Masna su 1,13 M. Sturiu atrakta. Ant Apst. Lehmann kreipefi Kalczia to Darbo is sefanczios Priezakties: 29. Aug. praej. Meto buvo Nafle Pulkes su Grybais bey Ugomis i Klaipeja ejusi, jeib jas parbati. Ji tape ir Wakare bios Dienos prie Atgalgryzimo i Peleiken-Klaus ant Szafijos nu Klaipejos ant Bachmann nu dangeriopu Personu matyta, kurios ir wiena Wyra jos Draugstiej mate, kursai pagal Pawidala bey Apfiredyma nu juiu geray ispaizintas tampa. Abu neke Kurbus, kurie

sefanczioj Dienoj atrasti tape ir wiens nu ju kaip tas ispaizintas tape, su kuriam Pulkene i Mieska ejo. Apst. Lehmann yra pagal Liudininku Ipfatyma dibis Birtuklis, nu sawo Paczios atfiktyres gyweno ir su drauge Apst. Kawohl krowoj laikesi. Subatoj, 29. Aug. praej. M., Ryte, buvo Apstufstafis is Namu isjejes ir tilt antrame Ryte te sugryzo. Sis buvo pagal Ipfatyma drauge Apstufstafes Mazuma girtas, turejo klapius Sopagus, Kuci Rankoje bey subraizhta Weida. Kucis tape weik subdegintas. Apstufstafis wista apginczyjo ir Pribawimus isiate, kurie ale per Metiesq ikrowyti tape. Galiausey yra Liudinink Werner pagal jo Patikrinima, ir ka jis jau ir pirma kitoms Personoms atfartutinay pasalojo, Wakare 29. Augusto praej. Meto, kaip jis ant wieno sawo Zygjo pro meliaus atrastaji Lawono Wietaj praejo, moteriska Balsa skauktant girdejes: „Lehmann, Lehmann, tilt ne uzmuht mane.“ Liudinink pats prispaizyta, jog sunkiey prifigeres buwes, tacziau ale Zozzius aiktiey isgirdeš o tada ir kitems Zmonems nu to pasalojes. Pirmasis Sztoisanwals ilqesnioj Kalboj Prifakintajus nu Apstufstaju Kalczios perliudyti bande, Uztarejai ale pasiprocemojo, Apstufstaju Nekaltybe isrodyti. Prifakintieje abu Apstufstajus per nekaltus istare, jie tape ant to nu Sudo walni paleisti ir Raktos Sztoisakafei uzdetos.

[Antroj Dienoj] laikytoji Prowa prief Gasp. Dowyda Pittkunigs is Sztaniskiu del neteisios Prisyegos tape del Liudininku Reikalungumo ant naujo Tramyno, 22. s. M., palikta.

[3. Diena 14. Nov.] Siuwejis Julius Paugstadi, pirma Dwisakuse, kursai patlab 15. Okt. 1873 Tilzeje del Plekimo su 10 Metais, toliaus del bandyto Razbajaus, sunkios Wagystes bey Papykymo ant Nusizengimo wienos Piktadejysties su 8 Metais Kultuzes patorawotas yra, ir 26. Sun. s. M. tilt is Ystruties Kultuzes paleistas tape, wel del bandyto Razbajaus, bandyto Plekimo bey Walkiawimo atfillepti turejo. Kaip Apstufstafis pats ishipaizyta, yra jis po Atkimo 8 metinos Kultuzes Korawones Ystrutj 26. Junjy s. M. paleistas ir nu to Ezejo, kadangi jis nepjokiu Ipfilalkymo Pryprowu ne turejo, aplinkuy walkiawes. Wienio Dienoj parejo jis ir i Rusje, nu kur jis Szafija i Kolonije Bismarck pasidawe. Ant Kelio jis su wiena Moteriske susiejo, ir su je i Kalba isidawe. Szi jam tarp kitko nu Annuscheinenes is Antoniskiu, nu kurios ji Piningu zgynyjusi, papasalojo, ypaczley, kad jos Wyrs i Amerika iskeliawes ir Moteriske ant Gruntfukto wiena esanti. Ipf hito Susikalbejimo Apstufstafis numane, kad Annuskeitene pasiturinti yra, ir jis apsieme, ta Patyrima apte Annuskeitenes Pasikalbimus ant sawo Naubos iswartoti. Buwo 21. Jul. s. M., kaip Apstufstafis i Antoniskius prie Annuskeitenes atejo. Sis sawe per Siuweje Walter is Labgawos isidawe, papasalojo jei, daug Diewa bey Diowo Zodi minedams, kad jis is Amerikos pareinas, kur jis jos Wyra i New Yorki troyjes ir kfsai jo meldes, i Antoniskius eiti ir Pacziet labu Dienu dati. Sis prafke dabar Keliones Piningus nu Labgawos i Antoniskius. Annuskeitene Piningus uzgyne, dawe jam ak: Walgi bey Kafwyne. Po Atfifweikinimo antrame Ryte Apstufstafis sefanczias Dienas Antoniskiu Rampe aplinkuy walkiawos. Annuskeitene, kuri wiena su 4 Metu senaju Sunumi wienoj Lomoj bey 1 Meto senaju Rudiku Wygeje Stuboje mtegojo. Raktuje ant 24. Juljiaus pabudo ir tamfioj Stuboj prie sawo Lomos wiena Personą ispyndo. Pirmtol ji ka salyti galejo,

gawo ji smarku Rirti ant Galwos, nu kurio ji apswaigusi i Priegawluius susmufo; ji jaute tada dar kelis Rirczius ant definiojo Pieczio pulanczius, kursai per Galwos Szmukma isfikeles buwo. Ji buwo per pirmaji Rirti taip apswaiginta, kad ji nu tolesniu Rircziu menkay pajuto, ji pasoka ale ant wieno Alies Mirksnio, twere su abiem Rankom pirm sares ir wiera Rirwi sugriebe, kuri ji su toke Syla, kaip Zmogus Smerties Baimeje kad gawna, prie sawes prifipleke ir uz Lomos numete. Nu sawo Uzpuolto Annuskeitene daugiaus nieko ne mate. Merga Wieberneit buwo sawo Ramaraj pabudusi, per Langą lautan ispholo ir prie arti gywenanczio Szaltykiaus nubego, kur weik ir Annuskeitene wisa krowina warwyto. Szaltykiaus taju i Annuskeitenes Gywenima pasidawe, jeib Rudikius isgelbetu. Prie Kiemo Tworos rado jis wiena Ponu Kurpe, ir prie Darzo Tworos flowejo Annuskeitenes Atklys pajebotas, su kuriam Plekits bene pabegni norwo, ale tilt pefczias paspriudes buwo. Atrastaje Kurpe Annuskeitene taju kaip wiena nu taju ispaizino, kurias ji prie Apstufstajo macziusi buwo, kaip jis je 21. Juljy aplante. Apstufstafis tape del to kaip Piktadejis laikomas, jestomas o ir jau sefanczioj Dienoj pirm Pietu ant Szilokarcziamos Gelzkeldwario suimtas, kur jis su wiena Kurpe Rankoje atejo. Annuskeitene, kaczieig ji ne mynkiaus kaip 6 Suzeidimus su Rirwio Pente gawo, imanytinay triumfame Ezeje isgyjo ir fleip nieko kaip tilt Karbas atgal paliko. Sudo Nusudyjimas skambejo: Apstufstafis Siuwejis Julius Paugstadi be twirto Uzsilalkymo tampa del bandyto Razbajaus, bandytos stankios Wagystes bey Walkiawimo per Zeme su Kultuzes Korawone nu 15 Metu, taip kaip ant Patrotyjimo birgeliskiu Garbes Zeisbyju nu 10 Metu bey su Apkalimo Korawone nu 6 Nebeliu patorawotas, pasfutinioji Korawone tampa del isfenteto Pajektojimo Apkalimo kaip atlikta istarta. Pulicijos Apdabojimas tampa prileidziamas. Girkto Raktos tampa Apstufstafiam uzdetos. Piktadejis rafi Kultuze daugiaus ne prastos, kadangi je Gywakis wos ilataus uz Korawone pateks.

[4. Diena 15. Nov.] Kalwis bey Gaspadorius Kardelis Schiwe, pirma Wifakciuse, Szilokarcziamos Kreize, pasfucziausy Werhtenikuse, Tilzes Kreize, yra apstufstas, Szilokarcziamoj 28. Augustą 1888 wiena jam Ipfpantijimo Dalykuse Girkto Rakei Szilokarcziamoj statyta Ipfpazintimo Prisyega zinomay neteisey prifekes. Sis tape per kalta israktas ir ant 3 Metu Kultuzes ir Patrotyjimo birgeliskiu Garbes Zeisbyju ant 5 Meta prasuditas. Ir tape jis kaip netinkas istartas, kamet kaip Liudinink arba Persimanantystis jektinay priimamas buti. Apstufstamjam yra ir Girkto Raktos uzdetos.

[5. Diena 16. Nov.] Berns Mertins Zibrolies is Szilleninku, dabar musu Justic-Kalejime Pajektojimo Apkalime, yra apstufstas, 1) Raktije nu 18. iki 19. Junjiaus sio M. Merga Tilze Majaura kunikstaj suzeibes, 2) 19. Junju 1892 Gaspadoriaus Paczia Maryle Grigoleit kunikstaj suzeibes, 3) 26. Junju s. M. Gaspadoriu Mikeli Grigoleit kunikstaj suzeibes, 4) Julijuje 1892 swetimus, Gaspadoriui Gelzintui prilaufanczius Daktus, butent: Patalus, Priegalmi bey Paklode pames, galiausey 5) 8. Septemberi s. M. ta Apfimima su Apfimilijimu, neapfiwedustaje Szluzaininke Tilze Majaura is Szilleninku nujudyti, per Darbus patikrines, kurie Ipfpawijimo Pradzq sio apfimtajo, ale ne ant Uzbaigimo parejusio Nusidėjimo isrodo. Prifakintieji istare Apstufstaji wisase Dalykuse, tiki da Lawo Waganes ne per kalta ir tape

Apškusafis ant 5 Metū bey wienos Nedėles Cuktuzės ir Patrotjimo birgeliskūju Garbės Žeisybju ant 6 Metū prasubitas. Ir tur jis Gerikto Raftas nešti.

[6. Dienoj 17. Now] tape Apškusafis Piosininkis Alberts Winkler is Pēcėmū dēl Priekšistengimo priek wieną Girės Urėdininką ant wieno Meto Cuktuzės bey Geriktes Raftū Nėšimo prasubitas. — Tada tape dar Apškusafis, neapšwedusioji Kupczelninkė Bertha Nitsch is Wbl. Smelės dēl is Neapšubojimo darytės netefiūs Prysėgōs ant 1 Meto bey 3 Mėnėsiū Kalejimo ir Gerikto Raftū Nėšimo prasubita.

[7. Dienoj 18. Now.] parėjo ant Apškusafijū Solo Szuzauninkė Urte Lehmann is Szaulū dēl Rudikio Nužudimo. Si yra kaltinama, sawo Rudiki tūjau po Pagimbymo nužudijusi. Kadangi pagal Brisakintūju Štatarimą Apškusafioji kalta iskrasta tape, jei ale Nulengwinimas iwelyjamas buwo, tape ji ant 2 Metū bey 6 Mėnėsiū Kalejimo prasubyla. — Be to tape hėndien dar priek neapšwedusiojė Szuzauninkė Elke Resas is Rintū taipojau dēl Rudikio Nužudimo atsubita. Ir

si yra apšlusia, jōs ne Wencziawonyšiej gimusi Rudiki tūjau po Uzgimimo nužudijusi. Si tape apšefinta.

Redeles Turgai.

Tilžeje nū 19. Nowemberio.
Turgus buwo geray aplankytas. Ant Swiesto Turgaus laštawo Swars Swiesto 1 iki 1,10 M., 9 iki 10 Kiaušiei 50 Pf., Žasiū bey Anc. iū Lemenei 40 iki 50 Pf. ant Swaro, jaunos Wištos 55 iki 70 Pf., senos Wištos 1,10 iki 1,30 M., Žuikiei 30 Pf. ant Swaro. Daržowiu bey Žalumynū buwo Daugybeje atgabenti ir tape uż widutines Prieses parđūti. Ant Samū Turgaus tape uż Szepeli Rugiū 4,80 iki 5,20 M., Kwieciū 6,20 iki 6,50 M., Miežiū 3,70 iki 4,20 M. o Awizū 2,90 iki 3,20 M. użmoketa. Szepelis Kopucsiū laštawo 1,30 iki 1,60 M. Ant Žumiū Turgaus laštawo ant Swaro: Stertat 50 iki 60 Pf., Karšiei 40 Pf., Lydekos 30 iki 35 Pf., Kwapas 25 iki 30 Pf. ir kitos majos Žuwy 25 Pf. Ant Miesos Turgaus pasidare Prieses uż Žautieną is 50 iki 60 Pf., uż Kiaulieną tūri patlab bidefniose Samotose is Mastolijos

iwėsta buwo, is 50 iki 70 Pf., uż Awieną is 45 iki 55 Pf. o uż Wėrkieną is 30 iki 60 Pf. ant Swaro. Žasiū Kupczyste ant Angerio ejo jau wakar Wakare labay smagley. Stukis laštawo 2,10 iki 2,80 M.

Klaipedoj nū 19. Nowemberio.
Kwieciei 7 M. 75 Pf. iki 8 M. — Pf., Rugiei 5 M. 20 Pf. iki 5 M. 50 Pf., Miežiei 4 M. 30 Pf. iki 4 M. 70 Pf., Awizos 3 M. — Pf. iki 3 M. 25 Pf., baltiejie Žirniei 7 M. 10 Pf. iki 7 M. 20 Pf., rainiejie Žirniei 7 M. 10 Pf. iki 7 M. 20 Pf. pagal naujji Szepeli. Koputes 1 M. 50 Pf. iki 1 M. 70 Pf. Szaudai 1 M. 80 Pf. iki 2 M. — Pf., Szienis 1 M. 80 Pf. iki 2 M. — Pf. pagal Centneri. Miesā Žautiena 50 iki 75 Pf., Wėrkiena 40 iki 60 Pf., Kiauliena 50 iki 60 Pf., Awiena 40 iki 60 Pf., Lašiniai (ruktyi) 80 iki 90 Pf. pagal Swarą. Swiesto Swars 1 M. — Pf. iki 1 M. 10 Pf. Kiaušiu Rapa 3 M. 80 Pf.

Berlyn Priesiū Devese
Kublis Popieriaus Ptingūš 21. Nowemberi.
100 Mbl. 200 Mbl. 30 Pf

Apšakymai.

Dantu Darbawiete nu M. Karpes.

Kunštiskas Dantis, Plombierawimus, Dantū Bertaišmus. Tilžeje, Kazernōs Ulyczioj Nr. 23. **Repasitūrinėjus** primu as kasdien, tikt Nedėlbeņeje ne, nū Bėgortaus 8 iki 9 Rotmetji.

Pigiey

Seriausi Sukara | Stūtyje 32 Pf. ant Swaro, **Seriausia Mėškabode** 30 Pf. ant Swaro, **Ger. amerik. Petrolija** 20 Pf. ant Stopos. **Silkes** labay pigiey prie **J. W. Cliseit,** Tilžeje, Wokiecziū Ulyczioj 74.

Kaledu Medzio Prifabinimus apšingay mašytus kaip Pawyzdyjus, Gynolius, Žwaigzdes ir t. l. Skryne su 440 Stukū 2,80 M., Pasluyuzmokėjims. Prie 3 Skryniū Parsiuntims dykay. **Paul Benedix, Dresden-N.12.**

Scillitin,

geriausia Prieprowa uż Žiurkiū bey Peliū Prawarymą, ney Žmogui, ney Ramū Gynoliems neškadynjanče, prisiulo **O. Siemering'io Galkin = Aptieka,** Tilžeje.

Cikrus
Manteliu Pližus
Sziltūse bey Wilmūse, taip kaip **Eskimos, Matelassees** bey kitus gražius Ceikius Manteliams bey Zaketams prisiulo ant labay pigiū, ale twirtū Priesiū. **M. Szafowiz,** Tilžeje, Nr. 14. Wokiecziū Ml. Nr. 14. **Sechzig Kirchenlieder für die Schule.** Borrātig bei **J. Reylander & Sohn.**

Ubercieriu Ceikius, Kaiser-Mentelin Ceikius, Kamgarn-Ceikius, Szewijotu taip kaip wifolertopū **Buckskingu ir Milu** primelyja teišey ir pigiey **M. Szafowiz,** Tilžeje, Wokiecziū Ulyczioj Nr. 14. Pardawimas ant pigiū, ale tikt twirtū Priesiū.

Pigin Marškiniu prie Bono **Ruhnan,** Tilžeje, Wokiecziū Ulycz. Nr. 64. Wiršėninkai Tilžės Moterū Draugystės.

Jono Fridrikio Štarkio Kasdieniškos Ranku = Knygos is wofiskōs Kalbōs i lietuwiskā Kalbā nū Mokytojo Jurgio Mėška czo perwerstos, turiose Rytmečio ir Wakaro Maldos ant kojnōs Dienōs per wisq Nedėle yra, ir nobajni Paragini-mai, Maldos bey Giesmes ant wisq ewangėlistū Szwencziū ir ant wifofitū Cėšū ir Pasilaimū žmogifko Gynastēs, Sweikatoj, Bi-goj' ir Smertije, — yra isdrukawotos ir prie mangs kaip ir wisū Lietuwōs Knygininkū pirkti gaunamos. **J. Reylanderis bey Sunus.**

Utarninke, 29. Nowemberi, pirm Pietū ant Sieg. 9, as **Gruntstufi** Pono **Smeilus Szilgaliusē** prie Stoniškiū wiename Stūtyje arba Parcelese parđūsiu. Prie Gruntstufio priklauso per 60 pr. Murgū Piewū. Tūs yra geros ir du Kart hienaujamos ir taps mažėjniose Parcelese nū dwiejū Murgū prasbedant parđūdamos. Pirkimo Piningū Palarka bus taip Šyczka paliekama. **H. Linkies,** Tilžeje, Ulyczioj Laugass Nr. 27.

Musū Drukorijoj yra sekantieji **Raštelei** isdrukawoti ir wifucēs ant hale priglauštūju Priesiū parđūdami:

1. Sugryžimas pas Lewą	5 Pf.
2. Šgelbėjimas is dibzids Priegaddōs	5 =
3. Jezus Grieikinkū Prietelis	5 =
4. Per wėlay!	5 =
5. Ar tu esi gataws?	5 =
6. Alėluja!	5 =
7. Du Reliu ir ju Galai	5 =
8. Susitalbėjims prie Stalo	5 =
9. Apdumojimas	5 =
10. Meldzems dar Syki staityk!	5 =
11. Miernyškes Žegnone	10 =
12. Aš ne turiu Cėšo	10 =
13. Cze tikt esam czešisklay	10 =
14. Wiešpats ateis Dangaus Debesyje	10 =
15. Szėndien!	10 =
16. Dešintas Susitalbėjimas	10 =
17. Erncju du	14 =
18. Rašimas wieno kelaujencio Zydo	15 =
19. Pamokinimas apie Malbā	20 =
20. Šhganytojo Tuzgenimas	20 =

Wisū hitie 20 Raštelei tampa jau **uż 1 Marki** parđūdami. Kas per Pšiq 1 Ml. ir 10 Pf. isfunczia, gauna tas Knygeles frankierūtas. **J. Reylander bey Sunus,** Tilžeje, Aukštojoj Ulyczioj Nr. 67.